

# Natuur rond het Markdal

info: 06-40007219

## Binnen en buiten

Het komt geregeld voor dat ik tijdens mijn wandelingen in het buitengebied iemand tegenkom met een



koptelefoon op. En dan gebeurt het vaak dat zo iemand me voorbij loopt zonder iets te zeggen en zonder enig oogcontact te maken. Sterker nog, ik krijg weleens de indruk dat mijn aanwezigheid actief ontkend wordt door een starre blik naar voren of de verte in. Nou heb ik voor mijn gevoel van eigenwaarde niet per sé een groet van een onbekende nodig en ik zal zelf ook best een enkele keer iemand niet groeten, omdat ik ingespannen naar een vogel tuur. Toch vind ik het een merkwaardig verschijnsel om jezelf zo af te sluiten en het bestaan van een ander mens totaal te negeren. Misschien is het gewoon een gebrek aan opvoeding, desinteresse, of misschien is het angst om iets van jezelf bloot te geven ten overstaan van een vreemde. Dan blijf je maar liever in je binnenwereld met je koptelefoon op. Je kijkt naar de omgeving alsof je door patrijspoorten van een onderzeeër kijkt en waant jezelf onzichtbaar en onkwetsbaar: je

**motto Big Jump: 'veilig zwemmen in al het buiten water'.  
óók in de Mark!**

loopt buiten, maar je bent binnen, met je eigen muziek in je eigen hoofd.

Is dit nu weer typisch zo'n bespiegeling van een middelbare, witte man die niet met zijn tijd meegaat en jonge mensen niet snapt? Dat zou kunnen. Ik maak me echter wel zorgen over dit verschijnsel, omdat het slecht nieuws is voor de relatie van mensen met hun omgeving. Als je afgesloten met een koptelefoon naar buiten gaat hoor je de natuurgeluiden niet. Niet het gejubel van de veldleuweriken in de polder, of het gekarekiet van de kleine karekiet in het riet: je sluit een zintuig en een dimensie van de werkelijkheid af, waardoor het landschap alleen nog decor is, niet een omgeving met allerlei leven en gedoe. Als je dan ook nog de helft van de tijd op een telefoonschermje loert dan wordt de verbinding tussen mens en omgeving nog verder afgevlakt. En je doet jezelf tekort door je niet met alle zintuigen open te stellen en eens wat beter te luisteren, wat beter te kijken of te ruiken (hoewel dat niet altijd per sé prettig is). Door goed waar te nemen en stil te staan bij natuurlijke verschijnselen kan er een wereld voor je opengaan: een diepere laag van de werkelijkheid met prachtige geheimen om te ontdekken. En dat is meer dan alleen een fotootje nemen of een soortnaam oplepelen.



**Ooievaarsjong op Wolfslaar, bewonderd en vliegklaar.  
Foto Lieneke Steijn**

De reden waarom ik hier zo op hamer (en ik weet, ik preek hier behoorlijk voor eigen parochie) is dat zonder aandacht en werkelijke interesse in de natuur de bescherming van het weinige dat er nog is ernstig in gevaar komt. Ik voel een grote urgentie om dit over te brengen nu we in een land leven met een regering die natuur op zijn best als ballast ziet, maar meer nog als volksvijand nummer één. Liefde voor de natuur komt er alleen door persoonlijke ervaringen, niet door naar "Planet Earth" te kijken, maar door er met je hoofd, handen en hart in te duiken. Ik was begin juli bij Nieuwe Statenzijl, een gemaal



aan de Waddenzee bij de grens met Duitsland. Daar doet een collega onderzoek aan hoe vissen van de zee naar het binnenland trekken en omgekeerd. We lichtten een groot onderzoeksnetsnet dat vol bleek te zitten met vooral snoekbaarzen en een paar palingen van meer dan zeventig centimeter lang. Op de kant stonden drie jongetjes en een meisje tussen de zes en tien jaar oud. We nodigden ze uit om een van de palingen eens goed te bekijken en te voelen hoe glad ze wel niet waren. Je zag een kleine aarzeling en toen namen de nieuwsgierigheid en fascinatie het over. De kinderen vonden het prachtig en allemaal raakten ze het dier aan. Na afloop liepen ze opgewonden en honderduit vertellend naar de papa's en mama's. Dat soort natuurervaringen bedoel ik. De paling is overigens helemaal onbeschadigd weer losgelaten en kan op weg naar de Sargassoze.

**Leo Nagelkerke, West-Brabantse Vogelwerkgroep**



**Markal bespikkeld met karakteristieke Blondes d' Aquitaine**

### **Markandalletjes**

\* Big Jump, maar zonder 'jump'. Water te ongezond, veel riooloverstorten door zware regen. "Noodzaak voor gezond water onomstotelijk aangetoond", zei Hans de Vries (vz Ver. Markdal). Help nmv Markkant om vervuilende plastic Nurdel's te stoppen. Schepen van Hoogstraten - Arnold Wittenberg - wil (individuele) waterzuivering in buitengebied.

\* Brabantse Delta – Karin van der Berg – wil tijdig natuur/beekherstel laatste stuk Markdal. In principe grond vrijwillig verwerven. Omgevingswet maakt voor waterkwaliteit onteigening mogelijk. Is voor iedereen het meest efficiënt. Doelen KRW

moeten in 2027 (eindelijk) gehaald zijn.

\* "Water kent geen grenzen" daarom Big Jump gezamenlijke actie Vereniging Markdal en Natuurpunt Markvallei. Pluim! Zo hoort het! Gezamenlijk doel "veilig zwemmen in al het buitenwater!"

\* Natuurwandeling Oude Buise Heide. 28 juli. 13.30-15.30. Inspiratiebron van Henriette Roland Holst, geschonken aan Natuurmonumenten. Aanmelden: website IVN Mark&Donge.

\* Natuurtuin Oranjepolder zondagmiddagen 13-16u open. Zie website IVN Mark&Donge.

\* Fietspad Markdal-Strijbeekseweg vóór de Bouwvak (22/7) open! Geweldig van Brabantse Delta!

\* Nu twee weken vakantie voor Ons Weekblad, Ons Ulvenhout, Ginneken-Ginneken en Natuur rond het Markdal. Maar natuur – soms grillig – gaat door om te blijven genieten. Fijne vakantie! Tot 8 augustus!

**Joop van Riet – natuurgids IVN Mark&Donge**



**Geluidswal Wolfslaar: Bramenplukkers voor jam volgens Oma's recept! Écht zomer!**

**Foto:consent.**